

PETYCJA

My, niżej podpisani uczestnicy projektu wraz z przedstawicielami Forum NGO'S Wydminy zwracamy się do Wójta Gminy Wydminy i Rady Gminy Wydminy z wnioskiem o pilne podjęcie działań ratunkowych wobec historycznych cmentarzy znajdujących się na terenie gminy Wydminy.

Miejsca pochówku znajdujące się na terenie naszej gminy niszczone i powoli odchodzą w zapomnienie. Są wśród cmentarzy ewangelickie, cmentarz żydowski i miejsca pochówku żołnierzy poległych w czasie I wojny światowej.

Zapomniane groby niszczone w gęstniejącej trawie, zarastają krzewami i drzewami czekając w samotności, aż ktoś sobie o nich przypomni.

Cmentarze - szczególnie te kilkusetletnie, niezależnie czy są w rejestrze zabytków czy nie, są dziedzictwem, które należy chronić. Ponadto cmentarze zawsze są miejscem pamięci i świadectwem o przeszłości. Cmentarze, szczególnie te pozostawione bez opieki, były i są niszczone, rozkrada się nawet nagrobki. Kto nie ma szacunku dla przeszłości przekreśla także przyszłość. Widać to szczególnie na cmentarzu żydowskim znajdującym się w Wydminach. W judaizmie cmentarz zawsze jest święty. Tymczasem na terenie tego kirkutu przy zapadłych grobach ktoś umieścił miejsce biesiadne - krąg z kamieni na ognisko.

Nieliczni mieszkańcy naszej gminy wiedzą, gdzie znajdują się dawne cmentarze, a są one umiejscowione prawie w każdej wsi. Zapadnięte groby, zniszczone ogrodzenia, drzewa i krzewy zarastające miejsca pamięci - taki obraz widzieliśmy podczas realizacji naszego projektu, którego celem było sfotografowanie zapomnianych cmentarzy.

Niektóre z cmentarzy są tylko wspomnieniem, jak w Białej Giżyckiej, Okrągłym - tu po nagrobkach nie ma śladu.

Na cmentarze patrzymy przez pryzmat kulturowy i wyznaniowy. Jeżeli wszyscy podzielamy potrzebę ochrony naszego dziedzictwa kulturowego, to powinniśmy wspólnie działać na rzecz ochrony cmentarzy.

Podczas naszych działań widzieliśmy oznakowane miejsca pamięci żołnierzy poległych podczas I wojny światowej. Natomiast cmentarze ewangelickie znajdują się w stanie ruiny. Znamiennym przykładem traktowania miejsc pamięci jest miejsce pochówku żołnierzy rosyjskich i niemieckich w Gawlikach Wielkich - ogrodzone, zadbane i oznakowane tablicą informacyjną, a obok znajduje się cmentarz ewangelicki - zniszczony i zarośnięty krzakami.

Dbłość o cmentarze i nagrobki innych wyznań czy narodowości, są świadectwem chrześcijańskiego szacunku dla każdego człowieka i tolerancji dla innych kultur i wyznań.

Dlatego apelujemy o podjęcie działań zmierzających najpierw do zabezpieczenia, a następnie do uporządkowania i oznakowania wszystkich miejsc pochówku w naszej gminie.

Grupa projektowa Programu Równać Szanse 2021 Wydminy - projekt „Ocalić od zapomnienia - mazurskie cmentarze oczami młodych” realizowany przez Forum NGO'S Wydminy.

Wydminy, 15.01.2022 r.

Zuzanna Klempert

Daria Baehor

Jeremiasz Michałowski

Gosia Narłkiewicz

Gabriela Sosnowska

Jan Karolczuk

Beata Michalinska
Michalina Dziak

Adriana Binik

Piotr Binik

Dominika Pietryga

Martyna Ruka

Stawo Sanderek

PREZES

Ewa Kulpińska-Mejor

Zofia Łopuszyńska - koordynator projektu